
**ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
ΤΟΥ ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ κ. ΣΤΑΥΡΟΥ ΜΠΕΝΟΥ
ΣΤΗ ΜΥΤΙΑΗΝΗ**

18-20 Ιανουαρίου 2009

Δ Ι Α Ζ Ω Μ Α

Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ», Μπουμπουλίνας 30, Τ.Κ. 10682, Αθήνα
www.diazoma.gr / info@diazoma.gr

Στις 18 Ιανουαρίου 2009 επισκέφθηκα τη Μυτιλήνη. Στη Μυτιλήνη ήμουν προσκεκλημένος από το Πολιτιστικό και Περιβαλλοντικό Όμιλο «ΥΔΑΤΙΝΟΣ», που έχει κάνει σπουδαία δουλειά στη διάσωση των αρχαίων μνημείων που έχουν σχέση με το νερό, αλλά και σε προγράμματα ανακύκλωσης, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, βιοποικιλότητας και δασοπροστασίας στο Ανατολικό Αιγαίο.

Έφθασα στη Μυτιλήνη το βραδάκι της Τρίτης και στο αεροδρόμιο με περίμεναν ο νομάρχης Λέσβου κ. Παύλος Βογιατζής καθώς και ο καλός μου φίλος και ακούραστος εργάτης του «ΥΔΑΤΙΝΟΥ» Παναγιώτης Χλίμπος. Το βράδυ της ίδια μέρας μου παρέθεσε δείπνο ο Όμιλος «ΥΔΑΤΙΝΟΣ» στο οποίο παρευρέθηκαν οι κ.κ. Πάνος Χλίμπος, Αδαμαντία Μαρίνου, Ντιγκράν Ματοσσιάν, Μάκης Νικέλλης, Βασίλης Κουφός, Μαρίνα Ιωαννάτου και Ηλίας Μαραβάς.

Την επόμενη ημέρα το πρωί μαζί με τον Παναγιώτη Χλίμπο επισκεφθήκαμε την Κ' ΕΠΚΑ, όπου μας περίμενε η προϊσταμένη κα Όλγα Φιλανιώτου. Ακολούθησε μια εκ βαθέων συζήτηση με την κα Φιλανιώτου, η οποία μου περιέγραψε το όραμά της για την ανάδειξη των μνημείων που βρίσκονται στον περίγυρο, αλλά και στα σωθικά της πόλης. Υπάρχει, μου είπε η κα Φιλανιώτου, μια ιστορική διαδρομή που οριοθετείται από δύο σπουδαία μνημεία, το αρχαίο θέατρο στα δυτικά υψώματα και το Κάστρο(φρούριο) των Γατελούζων στα ανατολικά.

Με την έφορο κα Όλγα Φιλανιώτου στο γραφείο της

Η περιοχή που καταλήγει στον Επάνω Γιαλό (Επάνω Σκάλα), στον αρχαίο λιμένα, περιλαμβάνει ενδιαφέροντα οθωμανικά κτίρια, όπως το «μικρό λουτρό» (χαμάμ), τα αναστηλωμένα από την 14η Ε.Β.Α οθωμανικά λουτρά, το Βαλιντέ Τζαμί, εκλεκτικιστικά οικοδομήματα και τα γραφικά σπιτάκια του προσφυγικού συνοικισμού. Δηλαδή, με άλλα λόγια, έχουμε απλωμένους σε αυτή τη διαδρομή τους απευθείας μάρτυρες της μακραίωνης ιστορίας της Μυτιλήνης σε ένα υπέροχο μωσαϊκό.

Οι αρχαιολογικοί χώροι που προτείνονται για μελέτη διαμόρφωσης και ανάδειξης είναι: το Πειραματικό Γυμνάσιο (πρώην Άσυλο Ανιάτων, το οικόπεδο Πίκουλου-Δημναίου, το δημοτικό σχολείο Μυτιλήνη, το οικόπεδο Γ.Κοντάρα- Χ.Πάστου, τα οικόπεδα Ηλιάδη-Σαραντίδου-Μαμώλου και η λεγόμενη «οικία του Μενάνδρου».

Οι παραπάνω αρχαιολογικοί χώροι που προτείνονται για προστασία και ανάδειξη συνιστούν τα πληρέστερα σωζόμενα και αντιπροσωπευτικότερα δείγματα των φάσεων που πέρασε η αρχαία πόλη της Μυτιλήνης στην μακραίωνη ιστορία της από τους πρωτογεωμετρικούς έως τους ύστερους ρωμαϊκούς χρόνους.

Αμέσως μετά επισκεφθήκαμε μαζί το χώρο του επιβλητικού **αρχαίου θεάτρου της Μυτιλήνης**.

Άποψη του καταπληκτικού θεάτρου της Μυτιλήνης

Το αρχαίο θέατρο της Μυτιλήνης, κτισμένο στις δυτικές παρυφές της αρχαίας πόλης, στο λόφο της Αγίας Κυριακής θεωρείται ένα από τα σπουδαιότερα αρχιτεκτονικά δημιουργήματα του αρχαίου κόσμου. Σύμφωνα με τον Πλούταρχο (Βίος Πομπηίου 42.4), ο Πομπήιος αντέγραψε το σχέδιό του που έχτισε στη Ρώμη το 55 π.Χ. και αποτέλεσε έτσι το πρότυπο των ρωμαϊκών θεάτρων.

Άποψη από ψηλά

Το κοίλο του θεάτρου είναι κατεστραμμένο, ελάχιστα σώζονται από τη σκηνή και τις παρόδους και αυτά από την τελευταία οικοδομική φάση του μνημείου, την υστερο-ρωμαϊκή. Τα παλαιότερα ωστόσο από τα σωζόμενα αρχιτεκτονικά μέλη του υποδεικνύουν ότι το μνημείο κτίστηκε στους πρώτους ελληνιστικούς χρόνους, όταν η πόλη μετά την επέκταση πέραν του ευρίπου οχυρώθηκε με ισχυρό αμυντικό τείχος, τμήματα του οποίου είναι σήμερα ορατά στην κορυφή του λόφου της Αγίας Κυριακής.

Το θέατρο είναι κατασκευασμένο πάνω σε ηφαιστιογενή βράχο, ιδιαίτερα εύθριπτο. Το πεταλόσχημο κοίλο διαμέτρου 107μ στη βάση του και χωρητικότητας 10.000 θεατών περίπου, είχε μαρμάρινα εδώλια από τα οποία σώζονται ελάχιστα δείγματα.

Στην προεδρία ανήκε θρόνος που φυλάσσεται στο Μουσείο της Μυτιλήνης και ο οποίος προοριζόταν αρχικά για τον ιερέα του Απόλλωνος και τελικά για τον ρήτορα Ποτάμωνα, γιο του φιλόσοφου Λεσβώνακτος (75 π.Χ.-15 μ.Χ.).

Τη περιφέρεια της κυκλικής ορχήστρας (διαμέτρου 24,20μ περίπου) περιτρέχει ψηλό, λιθόκτιστο στηθαίο, το οποίο επιστέφεται από μαρμάρινες πλάκες με εγχάρακτες τιμητικές επιγραφές. Το δάπεδο της ορχήστρας ήταν από πατημένο χώμα στρωμένο πάνω στο φυσικό βράχο, ο οποίος είχε προηγουμένως εξομαλυνθεί.

Άποψη της ορχήστρας και του σκηνικού οικοδομήματος

Το μνημείο δεν έχει ακόμα ανασκαφεί και δημοσιευθεί συστηματικά. Η διεξοδικότερη μέχρι σήμερα μελέτη οφείλεται στον Βασίλη Πετράκο και η αποτύπωση της ορχήστρας στον Χαράλαμπο Μπούρα.

Έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία απαλλοτρίωσης μιας από τις δύο ιδιοκτησίες, στις οποίες βρίσκεται το αρχαίο θέατρο και εκκρεμεί η ολοκλήρωση της δεύτερης.

Ο χώρος είναι περιφραγμένος, υπάρχει φυλάκιο και κατά καιρούς φιλοξενούνται πολιτιστικές εκδηλώσεις του Δήμου.

Η προτεινόμενη μελέτη θα περιλαμβάνει τοπογραφική αποτύπωση και γραφική αναπαράσταση του μνημείου. Όπου απαιτηθεί θα γίνουν περιορισμένης κλίμακας αποχωματώσεις.

Αμέσως μετά επισκεφθήκαμε το δήμαρχο Μυτιλήνης κ. Νάσο Γιακαλή και ακολούθησε συνέντευξη τύπου στην αίθουσα του νομαρχιακού συμβουλίου, όπου μας περίμενε ο νομάρχης Λέσβου κ. Παύλος Βογιατζής.

Με το δήμαρχο κ. Νάσο Γιακαλή στο γραφείο του

Από τη συνέντευξη τύπου, με το Νομάρχη κ. Παύλο Βογιατζή και τον πρόεδρο του «Υδάτινου» κ. Παναγιώτη Χλίμπο

Το μεσημέρι είχα μια συνάντηση και ευρεία συζήτηση για την ανάδειξη του θεάτρου με το σύλλογο Φίλων Αρχαίου Θεάτρου και Πολιτισμικών Μνημείων Μυτιλήνης.

Το απόγευμα έγινε ανοιχτή συζήτηση με τους πολίτες της Μυτιλήνης που οργάνωσε ο Όμιλος «ΥΔΑΤΙΝΟΣ» στην αίθουσα διαλέξεων του αρχαιολογικού μουσείου Μυτιλήνης με θέμα: «Οι καλύτεροι φρουροί των μνημείων: Οι πολίτες».

Από την ανοιχτή εκδήλωση με τους πολίτες μαζί με τον παρουσιαστή της εκδήλωσης δημοσιογράφο κ. Ηλία Μαραβά

Το ακροατήριο

Κλείνοντας θέλω να ευχαριστήσω το νομάρχη Παύλο Βογιατζή, που ήταν και χορηγός όλων των εκδηλώσεων, την κα Όλγα Φιλανιώτου, που με συνόδευε σε όλη την περιήγηση και πάνω από όλους τον Όμιλο «ΥΔΑΤΙΝΟΣ» και τον ακούραστο πρόεδρό του κ. Παναγιώτη Χλίμπο που ήταν η ψυχή των εκδηλώσεων.

Ο νομάρχης της Μυτιλήνης κ. Παύλος Βογιατζής, καθώς και ο Όμιλος «ΥΔΑΤΙΝΟΣ» είναι ήδη μέλη του «ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ».

